

Streszczenie decyzji Komisji
z dnia 26 lipca 2016 r.
dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
oraz art. 54 Porozumienia EOG
(Sprawa AT.39317 – E.ON Gas)
(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4764)
(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)
(2017/C 89/07)

W dniu 26 lipca 2016 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 54 Porozumienia EOG. Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003⁽¹⁾ Komisja niniejszym podaje do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, uwzględniając jednak uzasadniony interes przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnicy handlowej.

1. WPROWADZENIE

- (1) W dniu 26 lipca 2016 r. Komisja przyjęła decyzję („decyzję”) o zniesieniu zobowiązań, które stały się obowiązujące na mocy decyzji Komisji z dnia 4 maja 2010 r. Decyzja skierowana jest do spółki E.ON SE („E.ON”), pośrednio zależnej od niej spółki Uniper Global Commodities SE („UGC”), która jest własnością spółki Uniper SE („Uniper”), bezpośrednio zależnej od E.ON, oraz do spółki Open Grid Europe GmbH („OGE”).
- (2) W dniu 4 maja 2010 r. Komisja przyjęła decyzję zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 („decyzja z 2010 r.”) skierowaną do spółki E.ON (w tamtym czasie E.ON AG), w tym do jej spółek zależnych E.ON Ruhrgas AG („E.ON Ruhrgas”, przemianowanej później na E.ON Global Commodities, a następnie przekształconej w UGC) oraz E.ON Gastransport GmbH („EGT”, później przemianowanej na OGE), a tym samym nadała moc wiążącą zobowiązaniom zaproponowanym przez E.ON („zobowiązania”) w celu rozwiania obaw Komisji o naruszenie zasad konkurencji w związku z działaniami E.ON dotyczącymi rynku gazu w Niemczech⁽²⁾.
- (3) Zgodnie ze wstępną analizą Komisji w decyzji z 2010 r., szerokie długoterminowe rezerwacje zdolności przesyłowych gazu przez E.ON w systemie przesyłu gazu mogły być uznane za odmowę udostępnienia niezbędnych elementów infrastruktury, prowadzącą do wykluczenia konkurencyjnych przedsiębiorstw z rynku dostaw gazu. Mogło to stanowić naruszenie art. 102 TFUE. W pierwszym etapie zobowiązywania przewidywały ograniczenie długoterminowych rezerwacji przez E.ON zdolności przesyłowych w sieci należącej wtedy do E.ON poprzez jednorazowy środek polegający na unieważnieniu pewnego odsetka rezerwacji. W drugim etapie E.ON zobowiązało się do dalszego ograniczenia swojego ogólnego udziału w rezerwach poniżej określonego poziomu najpóźniej do 1 października 2015 r. E.ON zobowiązało się również do nieprzekraczania tego poziomu przez kolejnych 10 lat od daty osiągnięcia go po raz pierwszy.
- (4) Ponieważ E.ON po raz pierwszy osiągnęło długoterminowy poziom określony w drugim etapie zobowiązań w dniu 1 kwietnia 2011 r., zobowiązania powinny być wiążące do dnia 1 kwietnia 2021 r.
- (5) Głównym celem zobowiązań było umożliwienie stronom trzecim wejścia na rynki dostaw gazu w Niemczech - które do tego czasu były zmonopolizowane przez system dostawców lokalnych i regionalnych - poprzez uwolnienie wcześniej zablokowanych zdolności przesyłowych gazu oraz otwarcie rynków dostaw gazu dla konkurencji.
- (6) W 2011 r. E.ON poinformowało Komisję o planowanym zbyciu EGT, które zostało przemianowane na Open Grid Europe (OGE). Ponadto niedawno E.ON ogłosiło, że wydzieli swoją działalność w zakresie hurtowej sprzedaży i handlu gazem, odpowiedzialną za rezerwacje zdolności przesyłowych, do nowo utworzonej spółki Uniper.

2. PROCEDURA

- (7) Pismem z dnia 24 czerwca 2016 r. E.ON zażądało zniesienia zobowiązań, twierdząc, że nastąpiła istotna zmiana okoliczności faktycznych, będących podstawą decyzji z 2010 r., co pozwala na wznowienie postępowania zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) 1/2003. Ponadto zdaniem E.ON warunki rynkowe zmieniły się na tyle, że zobowiązania na przyszłość stają się niepotrzebne, co uzasadnia ich zniesienie. Pełnomocnik ds. monitorowania („pełnomocnik”) wydał opinię potwierdzającą wnioski E.ON.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja Komisji COMP/39.317 w sprawie E.ON Gas z dnia 4 maja 2010 r.

- (8) Pkt 24 zobowiązań odnosi się do art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) 1/2003 dotyczącego wznowienia postępowania. Zgodnie z art. 9 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) 1/2003 „Komisja może, działając z urzędu lub na wniosek, wznowić postępowanie: a) jeżeli nastąpiła istotna zmiana odnośnie do jakiegokolwiek faktu, który był podstawą do podjęcia decyzji”.
- (9) Jak wynika z opisu poniżej, okoliczności faktyczne, będące podstawą decyzji z 2010 r., istotnie się zmieniły. Ponadto Komisja uznaje, że istotne zmiany w warunkach rynkowych uzasadniają zniesienie zobowiązań.

3. ISTOTNE ZMIANY OKOLICZNOŚCI FAKTYCZNYCH I WARUNKÓW RYNKOWYCH

- (10) Istotne zmiany w porównaniu z czasem, gdy podjęta została decyzja z 2010 r., dotyczą definicji rynków właściwych, pozycji rynkowej spółki E.ON na tych rynkach właściwych, jej udziału w rezerwacjach oraz wolumenu bezpłatnych zdolności przesyłowych, jak również zmian regulacyjnych oraz zmian w zachowaniach handlowych uczestników rynku.

Definicja rynku

- (11) Od 2010 r. na niemieckich rynkach sprzedaży hurtowej i detalicznej gazu doszło do istotnych zmian, które pozwalają na szersze zdefiniowanie odpowiednich właściwych rynków produktowych, a także właściwych rynków geograficznych. Jeśli chodzi o rynek geograficzny, obszary rynku w Niemczech, które były uprzednio odrębne, zostały połączone i utworzyły dwa duże obszary rynku w Niemczech. Ponadto nie ma znaczących wąskich gardeł pomiędzy tymi dwoma obszarami rynku, tak że w niedawnych decyzjach zdefiniowano rynek krajowy zarówno dla rynku hurtowego niższego szczebla, jak i dla rynku detalicznego w zakresie dostaw dla dużych klientów przemysłowych. W odniesieniu do definicji rynku produktowego główna zmiana dotyczy połączenia sieci gazu H i gazu L, co pozwoliło na zniesienie tego rozróżnienia również na rynkach dostaw gazu, zdefiniowanych przez niemiecki urząd ds. konkurencji w 2014 r.

Pozycja dominująca

- (12) Zmiany na rynku dostaw gazu oraz dodatkowe wdrożenie zobowiązań spowodowały znaczne ograniczenie ogólnej pozycji E.ON na rynku dostaw gazu. Udział E.ON w rynku na krajowym rynku hurtowym niższego szczebla szacowany jest na [25-35] %, a na krajowym rynku detalicznym w zakresie dostaw dla klientów przemysłowych na [15-25] %. Wydaje się mało prawdopodobne, aby E.ON mogło obecnie nadal być postrzegane jako przedsiębiorstwo o pozycji dominującej na tych rynkach.
- (13) Od czasu zbycia EGT, E.ON nie posiada własnej infrastruktury przesyłu gazu ani jej nie kontroluje. W związku z tym E.ON nie ma już pozycji dominującej na rynku zdolności przesyłowych gazu.

Brak ryzyka nadużyć, które uzasadniałoby utrzymanie zobowiązań

- (14) Można wykluczyć ryzyko ewentualnych przyszłych jakichkolwiek nadużyć tego rodzaju, opisanych w decyzji z 2010 r. Wynika to zarówno z wypełnienia przez E.ON zobowiązań, jak również ze zmian na rynku, które sprawiają, że tego rodzaju działania spółki E.ON lub spółki Uniper z jej spółką zależną UGC są mało prawdopodobne w przyszłości.
- (15) Poziom rezerwacji E.ON nie pozostał zbliżony do progu 54 % (łącznie dla gazu L i H), ale spadł do znacznie niższej wartości. Nie ma podstaw, by przypuszczać, że E.ON mogłoby w nadchodzących latach ponownie zbliżyć się do ustalonego progu dla rezerwacji.
- (16) Ponadto nastąpiły zmiany regulacyjne i stosowana podczas rezerwowania zdolności zasada „kto pierwszy, ten lepszy” została zastąpiona obowiązkowymi procedurami aukcyjnymi. Jakikolwiek większe rezerwacje zdolności byłyby zatem wynikiem procedury aukcji w warunkach konkurencji. Ponadto rozporządzenie określa limit dla udziału długoterminowych rezerwacji. Stwarza to dodatkowe możliwości dla przedsiębiorstw konkurencyjnych w porównaniu z sytuacją z 2010 r.
- (17) Uczestnicy rynku w coraz większym stopniu preferują rezerwacje krótkoterminowe, istnieją więc znaczne wolne zdolności przesyłowe.

4. WNIOSEK

- (18) Z wyżej wymienionych powodów ryzyko przyszłego blokowania konkurencji przez spółkę E.ON poprzez szerokie długoterminowe rezerwacje zdolności przesyłowych, określone w decyzji z 2010 r., można uznać za wykluczone w nadchodzących latach. Nie jest również oczywiste, czy E.ON nadal posiada pozycję dominującą na właściwych rynkach dostaw gazu. Niemieckie rynki gazu zostały w ostatnich latach otwarte i niemożliwe byłoby ich ponowne zablokowanie przez nadużycia E.ON o charakterze opisanym w decyzji z 2010 r. Zobowiązania stają się zatem bezprzedmiotowe.

- (19) Ogólna ocena wskazuje tym samym, że nastąpiły znaczące zmiany na rynkach gazu, jak również w strukturze spółki E.ON, które Komisja uznaje za istotną zmianę okoliczności faktycznych zgodnie z art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) 1/2003 i które umożliwiają wznowienie postępowania. Ponadto Komisja uznaje, że warunki rynkowe zmieniły się na tyle, że uzasadnia to zniesienie zobowiązań.
-